

Sygn. akt III PK 10/15

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kuryło

w sprawie z powództwa E. S.
przeciwko Mazowieckiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Warszawie
o przywrócenie do pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 20 maja 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Siedlcach
z dnia 26 września 2014 r., sygn. akt IV Pa 18/14,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Siedlcach na rzecz radcy prawnego L.C. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych, powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 26 września 2014 r. oddalił apelację powoda E. S. od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 20 grudnia 2013 r., mocą którego oddalono jego powództwo przeciwko Mazowieckiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Warszawie o przywrócenie do pracy, i przyznał od Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego w Siedlcach na rzecz pełnomocnika powoda radcy prawnego L. C. kwotę 147,60 zł - w tym podatek od towarów i usług

w stawce 23% - tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Powyższy wyrok został zaskarżony skargą kasacyjną powoda. Skargę oparto na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego: 1/ art. 52 ust. 2 w związku z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz.U. z 1998 r. Nr 133, poz. 872); 2/ art. 76 k.p.; 3/ art. 291 k.p. w związku z art. 264 k.p.; 4/ art. 265 k.p.; 5/ art. 264 § 1 k.p.; 6/ art. 30 § 5 k.p. Ponadto skargę oparto na podstawie naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 381 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c.

Jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych oraz oczywistą zasadność skargi.

W uzasadnieniu wniosku podniesiono, że w sprawie występują trzy istotne zagadnienia prawne. Pierwsze zagadnienie dotyczy rozstrzygnięcia, czy Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie jest następcą prawnym Urzędu Wojewódzkiego w Siedlcach. Drugie zagadnienie prawne dotyczy rozstrzygnięcia, czy termin do wniesienia odwołania do sądu pracy jest terminem zawitym. Trzecie zagadnienie prawne skarżący sformułował następująco: czy wystąpienie z roszczeniem o przywrócenie do pracy po 26 latach od rozwiązania umowy o pracę, w sytuacji gdy powód dopiero z uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 października 2009 r. dowiedział się, że właściwą drogą do dochodzenia przez niego roszczeń jest droga postępowania cywilnego przed sądem pracy i niezwłocznie taki pozew, od powzięcia tej informacji złożył, to stanowi to uzasadniony przypadek w rozumieniu art. 265 k.p. przywrócenia terminu do wniesienia odwołania do sądu pracy. Natomiast oczywistej zasadności skargi kasacyjnej skarżący upatruje w naruszeniu przepisów prawa materialnego, w szczególności art. 76 k.p., 265 k.p., art. 264 § 1 k.p. i art. 30 § 5 k.p.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurydycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania tej przesłanki przedsądu, jaką jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Sformułowanie zagadnienia powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego. Nie każde więc orzeczenie, nawet błędnie wydane, zasługuje na kontrolę w postępowaniu

kasacyjnym (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147, z dnia 18 marca 2004 r., I PK 620/03, LEX nr 513011, z dnia 8 lipca 2004 r., II PK 71/04, LEX nr 375715 i z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). Nie spełnia określonego w art. 398⁹ § 1 k.p.c. wymagania sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w sposób ogólny i nieprecyzyjny, a zwłaszcza ograniczenie się do samego postawienia pytania, bez odniesienia się do problemów interpretacyjnych przepisów (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451 i z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538).

Odnośnie tej przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, iż przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi

wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wypada stwierdzić, że skarżący nie spełnił wymagań stawianych w orzecznictwie Sądu Najwyższego powołanym przesłankom przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej i jego uzasadnienie w zakresie sugerowanych istotnych zagadnień prawnych sprawy jest wadliwy już z tego powodu, iż pierwsze dwa z przedstawionych zagadnień sformułowane zostały bez wskazania jakichkolwiek przepisów prawa materialnego stanowiących ich podstawę. Również trzecie z przedstawionych zagadnień prawnych nie nawiązuje w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu art. 265 k.p. i nie wyjaśnia, w czym tkwią trudności w dekodowaniu zawartej w nim normy prawnej, a jedynie ogranicza się do postawienia pytania o sposób zastosowania tego przepisu w szczegółowo opisanych realiach niniejszej sprawy. Skarżący nie domaga się dokonania przez Sąd Najwyższy takiej wykładni powołanego przepisu, która przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego, lecz zmierza do uzyskania korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia tego konkretnie sporu.

Na marginesie warto zauważyć, że podnoszone przez skarżącego wątpliwości na tle interpretacji przepisów, zostały wyjaśnione w judykaturze. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, iż terminy z art. 264 k.p. są terminami prawa materialnego (uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 14 marca 1986 r., III PZP 8/86, OSNCP 1986 nr 12, poz. 194 czy wyrok z dnia 6 sierpnia 1998 r., I PKN 258/98, OSNP 1999 nr 17, poz. 547). Nie zmienia to jednak podstawowej zasady wynikającej z art. 265 k.p., zgodnie z którą pracownik musi w terminie 7 dni od ustania przyczyny usprawiedliwiającej uchybienie powyższego terminu, powołać się (uprawdopodobnić), a następnie udowodnić okoliczności uzasadniające, że termin ten został przekroczony bez jego winy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowany jest pogląd, że nawet brak prawidłowego pouczenia przez pracodawcę o sposobie odwołania się do sądu od

oświadczenia woli pracodawcy o rozwiązaniu stosunku pracy nie stanowi przyczyny ekskulpującej, jeżeli przekroczenie terminu sięga 3 lat (wyrok z dnia 5 września 1997 r., I PKN 285/97, OSNP 1998 nr 11, poz. 332). Z tego powodu stanowisko Sądów powszechnych orzekających w sprawie, zgodnie z którym wniosek o przywrócenie terminu z art. 264 § 1 k.p. nie zasługuje na uwzględnienie w przypadku, gdy uchybienie terminowi wynosi przeszło 25 lat, uznać należy za prawidłowe. W konsekwencji tego, chybiona jest też teza skarżącego o oczywistej zasadności przedmiotowej skargi kasacyjnej.

Reasumując: wobec niewykazania istnienia powołanych w skardze kasacyjnej przesłanek przedsądu, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.